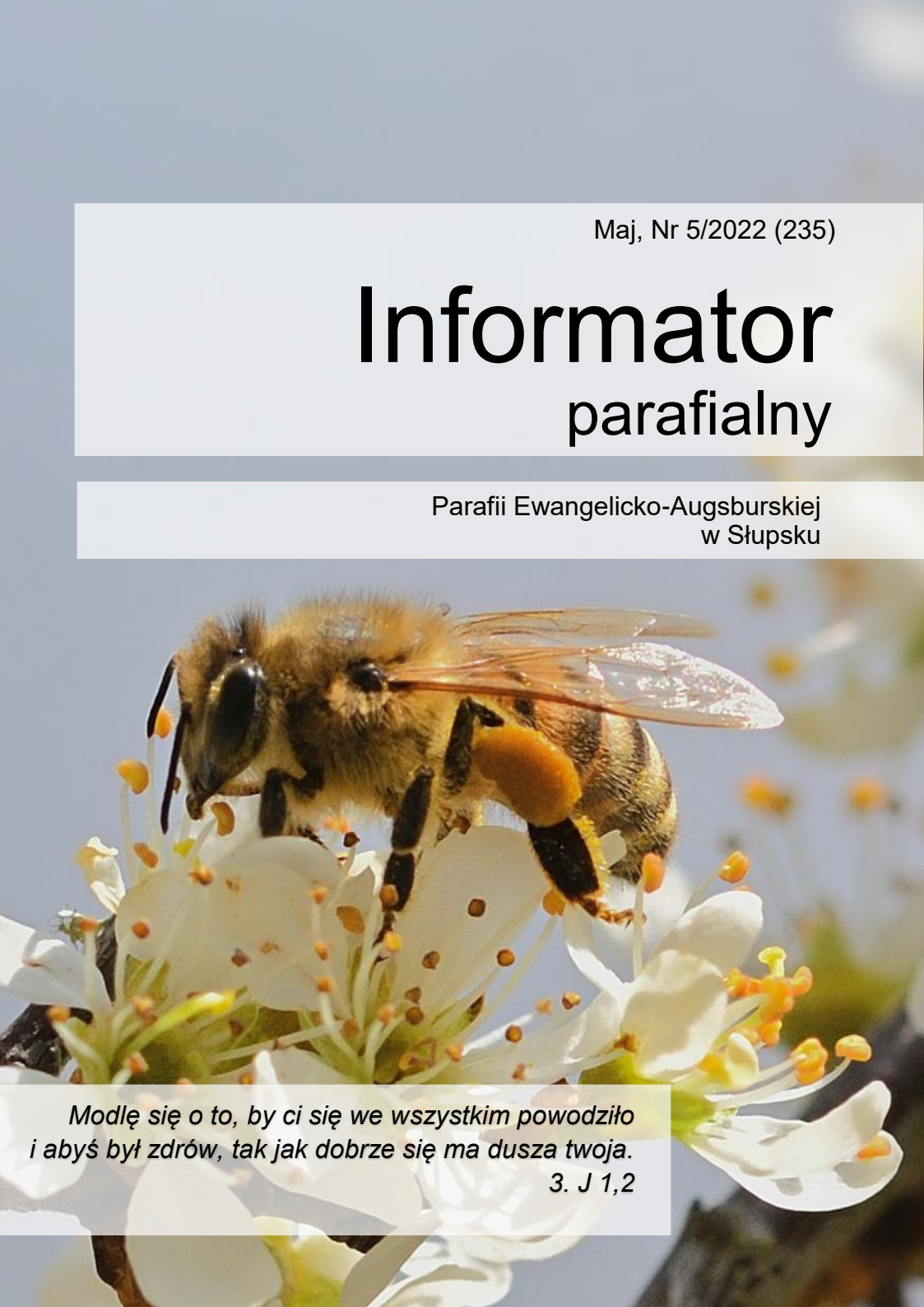

Maj, Nr 5/2022 (235)

Informator parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
w Słupsku

*Modłę się o to, by ci się we wszystkim powodziło
i abyś był zdrów, tak jak dobrze się ma dusza twoja.*

3. J 1,2

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Słupsku

ul. Krzywa 1, 76-200 Słupsk

Kontakt: slupsk@luteranie.pl

tel.: 00 48 (0) 59 842 25 77

Nr konta: PL **25160014621816836860000001**

KOD SWIFT: PPABPLPK

Duchowny:

Proboszcz: ks. Wojciech Froehlich

e-mail: wojciech.froehlich@luteranie.pl

tel. 00 48 59 842 25 77, kom. 605 556 749

Adresy kościołów i kaplic:

Kościół Świętego Krzyża: Słupsk ul. Słowackiego 40

Kaplica w Lęborku: Lębork, ul. Wojska Polskiego 47

Kaplica Gardna Wielka: Gardna Wielka, ul. Pomorska 2

Strony internetowe:

www.slupsk.luteranie.pl • www.luteranie.pl

Korekta: Anna Froehlich

Słowo duszpasterza

Modłę się o to, by ci się we wszystkim powodziło i abyś był zdrow, tak jak dobrze się ma dusza twoja.

3. J 1,2

Drodzy Parafianie!

Maj to chyba, przez większość ludzi, najbardziej wyczekiwany miesiąc roku. Budząca się z zimowego snu przyroda wlewa w serce człowieka ogromną dawkę energii i nadziei. Zieleń otaczającej nas roślinności, wielobarwność i różnorodność kwiatów, a także śpiew ptaków powodują, że po jesienno-zimowej szarudzie serce się raduje i życie znowu nabiera sensu. Wiosna zawsze będzie mi się kojarzyć z optymizmem i nadzieją, z odrodzeniem. Nie bez przyczyny Święta Zmartwychwstania obchodzimy właśnie wiosną.

Od zmartwychwstałego Chrystusa promieniuje na nas nadzieja zawarta w obietnicy, że Bóg troszczy się o nas zawsze, bez względu na okoliczności. Otwiera przed nami niebo i zaprasza do wspólnoty z Bo-

ks. Wojciech Froehlich

*Proboszcz parafii
w Słupsku*

giem. Bóg jednak nie ogranicza swojej obietnicy do czasów przyszłych, do wieczności, ale chce nam towarzyszyć także w naszym „doczesnym” życiu. Na nasze ziemskie szczęście składa się wiele różnych czynników. Hasło miesiąca nawiązuje także do tego ziemskiego wymiaru ludzkiego życia, zapewniając o modlitwie za zdrowie i powodzenie.

Od zawsze cenimy wartość zdrowia i powodzenia, ale w ostatnim czasie doświadczamy tego, jak nieoczywista może być ich stabilność. Niech zatem nasze codzienne modlitwy będą także wyrazem naszej troski o to, o czym pisze Jan w swoim liście - o zdrowie i powodzenie nie tylko nasze ale także naszych bliźnich.

Z modlitwą
Wasz Duszpasterz

Początek drogi.

[gdy]... zostaliście pogrzebani razem z Nim w chrzcie, w którym również zostaliście wskrzeszeni dzięki wierze w działanie Boga, który wskrzesił Go z martwych. I was, którzy umarliście w grzechach i nieobrzezaniu waszego ciała, Bóg razem z Nim ożywił, darując nam wszystkie grzechy; przekreślając zapis dłużny, który świadczył przeciwko nam, i usunął go, przybijając do krzyża; Rozbrajając zwierzchności i władze, wystawił je na pokaz, gdy przez Niego odniósł triumf nad nimi. Kol 2,12-14

Umiałowani w Chrystusie!

Powielkanocna rzeczywistość stawia nasze życie w zupełnie innym świetle niż czas pasyjny, który poprzedzał pamiątkę zmartwychwstania Jezusa. Pasja skupiała się głównie na pokucie i uświadomianiu sobie ludzkiej słabości i winy. Teologia zbawienia człowieka wychodzi bowiem od winy, od grzechu, który jest przyczyną zerwa-

ks. Wojciech Froehlich
Proboszcz Parafii w Słupsku

nia więzi z Bogiem i wyroku jaki zapadł w stosunku do człowieka. Teologia biblijna określa to jasno: karą za grzech jest śmierć i tu nie ma taryfy ulgowej i czy się to komuś podoba czy nie, tak jest. Oczywiście są ludzie, którzy uważają, że nie powinno się mówić o tym, że człowiek jest grzeszny, że nie można człowieka stawiać w takim świetle, że w ogóle nie powinno się mówić o grzechu, bo to nie jest na miarę obecnych czasów. Współcześnie istnieje tendencja lansowania człowieka jako istoty z natury dobrej, która nie potrzebuje niczego, ani nikogo do zmiany swojego sposobu postrzegania świata i rzeczy. Są jedynie jednostki ludzkie z natury złe,

które „psują” ludzkiemu rodzajowi opinię. To antropocentryczne podejście do świata stawia człowieka w centrum jako istotę samowystarczalną i samostanowiącą. W takich teoriach nie ma miejsca dla Boga. Bóg nie odgrywa tu żadnej roli, a wiara wręcz jest traktowana jako instrument ogłupiający człowieka. Niestety takie tendencje wydają się być coraz bardziej propagowane, a życie bez Boga staje się coraz bardziej modne przede wszystkim wśród młodego pokolenia. Niestety kościoły, nie wyłączając naszego cierpią, na brak ludzi młodych, którzy identyfikowaliby się z kościołem, deklarowali swoją wiarę i odczuwali więź ze wspólnotą Kościoła. Jakie są przyczyny takiego stanu rzeczy? Dlaczego ludzie ochrzczeni nabierają dystansu do kościoła, do Boga, do spraw wiary? Odpowiedzi z pewnością będą różne, bo to nie jest sprawa prosta. Należałoby może przeprowadzić ankietę wśród wiernych i zapytać, a później wycią-

gnąć wnioski, ale chyba trochę biomy się wyników takiej ankiety, a może mielibyśmy dzięki temu pewną jasność i przejrzystość problemu.

Niedziela Quasimodogeniti tematycznie koncentruje się wokół zagadnienia Chrztu Św., a więc dotyczy początku duchowej drogi każdego chrześcijanina. Niezależnie od tego, w jakim wieku, czy na jakim etapie życia chrzest jest udzielany jest on początkiem tej drogi i to przede wszystkim to od nas samych zależy jak ta droga będzie ukształtowana. Teologia chrztu zawsze będzie wychodzić

od podstawowego problemu człowieka jakim jest grzech. Występują tu dwa ważne czynniki – chrzest jako dar Boga dla człowieka oraz wiara jako element, który człowiek jest winny Bogu. Te dwie rzeczy tworzą ową drogę, która prowadzi od stanu potępienia człowieka związanego z grzechem do stanu zbawienia, czyli pojednania z Bogiem. Zatem jak to ujmuje apostoł Paweł, w chrzcie przechodzi-

my od śmierci do życia. Chrzest jest pewną formą unicestwienia (utopienia) tego, co złe i otrzymania nowego życia – zbawienia, będącego pojednaniem z Bogiem.

Tyle teologia a jak to wygląda w życiu? Jakie znaczenie ma dla nas chrzest? Czy jest on tylko rodzinnym wydarzeniem i kościelną ceremonią, czy duchowym przeżyciem i zobowiązaniem jakie zaciągamy wobec Boga? Mój chrzest, chrzest mojego dziecka,

znajomość istoty sakramentu chrztu. Świadomość tego że to Bóg go udziela, a tym samym otwiera się na człowieka, takiego jaki jest, z całym jego bagażem i obciążeniem także grzechem czyli nieposłuszeństwem wobec Boga. Ponieważ chrzest staje się naprawdę chrztem wyłącznie w połączeniu z wiarą zatem zobowiązuje człowieka do tego, aby tę wiarę budować, a w wypadku dzieci w tej wierze je wychowywać, robiąc wszystko aby

mają rolę jako rodzica chrzestnego... jest wiele powodów do zastanowienia się nad tym, jakie jest moje podejście do tej kwestii. Podstawą do tego, aby sobie na te pytania odpowiedzieć jest

wiara była dla czymś naturalnym, a nie wyuczonym, bo tak naprawdę wiary nie da się nauczyć, wiarą trzeba żyć. Jeśli jako rodzice nie będziemy dawali w tym względzie przykładu

naszym dzieciom, jeśli nie będą widziały, że wiara jest także częścią naszego życia, to trudno oczekiwać, aby stała się częścią ich życia, dlatego tak ważną rolę w prowadzeniu na drodze wiary mają rodzice, bo to ze względu i na podstawie ich wiary chrzczymy dzieci, aby dać im jak najlepszy start w życie – pod skrzydłami dobrego Ojca i w ramionach Zbawiciela - Jezusa Chrystusa. To jest najważniejszy przekaz Chrztu Świętego. Jest to dobra wiadomość o miłości Boga do człowieka, o tym, że grzeszna rzeczywistość każdego z nas, nazywana przez Pawła „listem dłużnym”, czyli katalogiem naszych złych zachowań, myśli, słów, które są efektem naszego poddania grzechowi została oczysz-

czona i dany nam jest nowy początek, nowa jakość życia. W chrzcie Bóg stawia nas w centrum swojego zainteresowania. On mówi do nas *Kto uwierzy i ochrzczony zostanie będzie zbawiony* Mk 16,16. To był i to jest Boży plan dla ciebie, dla twoich dzieci. To jest Jego zaproszenie, dlatego niedziela po pamiętce Zmartwychwstania Pańskiego pokazuje nam w jaki sposób Bóg realizuje swoje obietnice. Robi to przez tzw. środki łaski, z których jednym jest sakrament Chrztu św. łączący nas wszystkich w jedną Bożą rodzinę – ludzi grzesznych, ale jednocześnie usprawiedliwionych. Amen.

Kazanie wygłoszone w Słupsku w niedzielę
Quasimodogeniti (1. po Wielkanocy)
24.04.2022

Zapraszamy do uczestniczenia w ewangelickich nabożeństwach transmitowanych w TVP KULTURA w następujących terminach:

- 8 maja 2022, godz. 8.00 - kościół w Oleśnie
- 5 czerwca 2022, godz. 8.00 - kościół Ducha Świętego w Orzeszu
- 26 czerwca 2022, godz. 8.00 - kościół Świętej Trójcy w Warszawie
- 10 lipca 2022, godz. 8.00 - kościół Świętej Trójcy w Lublinie
- 24 lipca 2022, godz. 8.00 - kościół w Sorkwicach
- 14 sierpnia 2022, godz. 8.00 - kościół Marii Panny w Legnicy
- 28 sierpnia 2022, godz. 8.00 - kościół w Giżycku
- 11 września 2022, godz. 8.00 - kościół Marii Panny w Lubaniu
- 9 października 2022, godz. 8.00 - kościół Wang w Karpaczu
- 13 listopada 2022, godz. 8.00 - kościół w Golasowicach
- 27 listopada 2022, godz. 8.00 - kaplica Jezusa Dobrego Pasterza w Koszalinie
- 11 grudnia 2022, godz. 8.00 - kościół łaski Bożej w Poznaniu
- 25 grudnia 2022, godz. 8.00 - kaplica Wniebowstąpienia Pańskiego w Żyrardowie

Brian Fentress

13 godzin
warsztatów
+ koncert
finałowy

koszt 250 zł

Warsztaty Gospel

21-22 maja 2022 Emcek, al. 3 Maja 22

Koncert Finałowy 22 maja 2022, 18:00

Kościół Ewangelicko-Augsburski w Słupsku
ul. Słowackiego 40

Uczestnicy Warsztatów + Brian Fentress

Zespół muzyczny: Przemysław Sysojew-Osiński, Maciej Młóciński, Łukasz Łapiński

ZAPISY:

Aleksandra Cybula
a.cybula@sok.slupsk.pl
+48 603 767 393

Słupsk

Emcek

Prośby modlitewne

W Informatorze Parafialnym na stałe zagościła rubryka z propozycjami tematów do modlitwy, które dotyczą życia naszych parafii. To wsparcie, którego potrzebują nie tylko duchowni i rady parafialne, ale cała wspólnota parafii, czyli wszyscy jej członkowie - od najmłodszych do najstarszych.

Prośby modlitewne:

- o duchownych Kościoła, o rady parafialne, o wszystkich zaangażowanych w różne działania parafii;
- o dzieci i młodzież, w szczególności o uczniów przybywających z Ukrainy, którzy znajdują się w nowym otoczeniu;
- o naród ukraiński w trudnym czasie i szybkie zakończenie wojny
- o kraje, w których panuje niepokój, wojny domowe i konflikty;
- o mądrość dla naszej wspólnoty Kościoła, jak w dzisiejszym świecie, przy użyciu dzisiejszych środków, głosić Ewangelię i żyć nią na co dzień;
- o rządzących w naszych miastach i w naszym kraju, o mądrość dla nich i odpowiedzialne działanie dla dobra wszystkich mieszkańców;
- o pomyślny przebieg warsztatów gospel, które odbędą się w naszej Parafii, o błogosławieństwo
- o uczniów klas ósmych przystępujących do egzaminów ósmoklasistów;
- o uczniów klas maturalnych i pomyślne zdanie egzaminów dojrzałości;
- o to, żeby Biblia była powszechnie czytana i prowadziła do poznania i wyznania Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana;
- o chrześcijan w wielu krajach świata, którzy doświadczają wrogości i prześladowań za przyznawanie się do wiary;
- o chorych, samotnych, opuszczonych i o wszystkich, którzy przeżywają trudne momenty swojego życia;
- o wszystkich, których dotyka samotność;
- o pomyślne zakończenie robót budowlanych w Centrum Diakonii i Dialogu oraz wszystkie projekty planowane w tym miejscu.

**EWANGELICKIE POMORZE
MIEJSCA I LUDZIE**

Słupsk i Pomorze Środkowe, to obszar, którego mieszkańcy są przywiązani do przestrzegania prawd biblijnych, ale i otwarci na nowinki religijne. Początki Reformacji na terenie miasta datuje się na 1517 r., kiedy to doszło do poważnego sporu z miejscowym duchowieństwem w sprawach podatkowych. Szerzenie podglądów Lutra zaowocowało przyjęciem luteranizmu przez słupszczan w 1525 r.

Po oficjalnym wprowadzeniu Reformacji Słupsk stał się miejscem pierwszej wizytacji kościelnej kierowanej przez J. Bugenhagena. Tutaj też siedzibę miała jedna z trzech superintendentur generalnych Pomorza.

Wiek XVIII obrodził aktywnością petystów, którzy stworzyli jeden z najaktywniejszych na Pomorzu ośrodków tego ruchu. Istotną rolę w ruchu petystycznym odgrywali duszpasterze z powiatu słupskiego. Jeden z nich P. Schimansky był herrnhutystą.

W XIX w. przychylność mieszkańców wobec nowinek religijnych oraz silne przywiązanie do prawd biblijnych, pozwoliły na działalność na tym terenie postaci znaczących w dziewiętnastowiecznym przebudzeniu religijnym, takich jak filozof F. Schleiermacher, czy kompozytor G. Knak.

W latach trzydziestych i czterdziestych XX w. na terenie Pomorza Środkowego w Kościele ewangelickim ścierały się wpływy faszystów i ich przeciwników. W opozycji wobec biskupów K. Thoma i L. Müllera działało wielu członków Kościoła Wyznającego, w tym m.in. D. Bonhoeffer.

W Informatorze Parafialnym prezentujemy miejsca i osoby ważne dla dziejów pomorskiego ewangelicyzmu.

Dwujęzyczna parafia ewangelicka w Główczych do 1886 roku

Najstarszym na Pomorzu wiejskim zborem luterańskim był filiał słupskiej parafii ewangelicko-augsburskiej w Główczych. Je-

Główcyc nabożeństwa ewangelickie.

Dzieje miejscowości

Główcyce to jedna z najstarszych i największych wsi na Pomorzu. Ma charakter małego miasta i położona jest nad rzeką Pustynką. Nazwa Główcyc (niemiecka Glowitz) wskazuje na

K. Goehr: Kirche zu Glowitz

go początki łączą się z wprowadzeniem Reformacji w całym Księstwie Pomorskim w 1534 roku. Od 487 lat, początkowo po polsku i niemiecku, później po niemiecku odprawiano dla mieszkańców

pochodzenie nazwy od nazwy własnej Główka (Glove). W Główczych mieszka blisko 2 tys. osób, a w gminie, której jest stolicą ok. 10 tys. mieszkańców. Jest siedzibą m.in. Gminnego Ośrodka

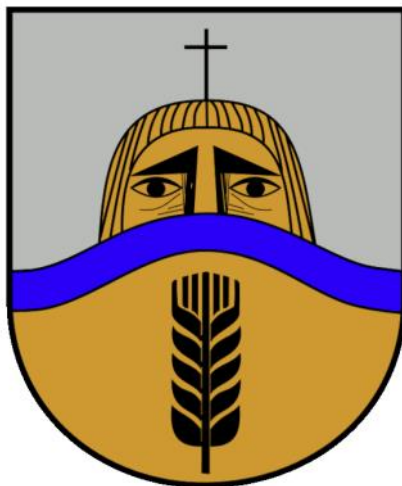
Kultury z dużą halą sportowo-widowiskową i własną salą teatralną, marketów (Biedronka, Dino, Mrówka), przychodni lekarskiej, apteki, restauracji, baru, komisariatu policji. Wójtem Gminy jest Danuta May.

Najstarsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1252 roku, gdzie wymieniany jest „Ratislaus miles de Glovetcz”, w 1402 r. wzmiankowany jest „Nicolaus van de Glouitze”. Po 1475 r. właścicielem wioski był Nicolaus von Puttkamer. Odtąd dobra pozostawały w rękach tej rodziny do 1945 r. Ostatnim dziedzicem był Gerhard.

W okresie międzywojennym Główny stanowią centrum życia gospodarczego wschodniej części powiatu słupskiego. We wsi były trzy oddziały banków, trzy hotele, zakład produkujący maszyny, cegielnia, sklepy różnych branż, zakłady usługowe i rzemieślnicze. Wioska stanowiła ośrodek życia kulturalnego dla okolicy. Działały towarzystwa kulturalne, sportowe, chór mieszany i męskie Towarzystwo Śpiewacze, obok szkoły państwowej istniała również szkoła prywatna. Do 1945 roku Główny znajdowały się na trasie linii kolejowej Słupsk-Dargoleza

(zdemontowanej przez Armię Czerwoną).

Po zakończeniu II wojny światowej pierwsi Polacy pojawili się w Główny w ostatnich dniach maja 1945 r. Główny pałac i folwark aż do lat pięćdziesiątych pozostawały w rękach Armii Czerwonej, która pozostawiła na terenie wsi znaczną liczbę Niemców. Jeszcze w 1957 r. w samych Główny mieszkało ponad 40 niemieckich rodzin, działała niemiecka szkoła i odprawiano nabożeństwa w języku niemieckim.

W czasach PRL-u powstała wytwórnia wód gazowanych, żwirownia, zakłady zbożowe oraz Kombinat Łąkarski. Działał wiej-

ski dom towarowy, kino stacjonarne, restauracja, bary, sklepy specjalistyczne, ośrodek zdrowia, apteka, Klub Ruch i dom kultury.

Historia zboru

Przed wprowadzeniem chrześcijaństwa wzgórze, na którym znajduje się kościół, było miejscem kultu pogańskiego. Lokalna legenda głosiła, że pierwszy kościół zbudowano w XI w., a wieżę kościelną w 1062 r.

Główczycka parafia była jedną z pierwszych na ziemi słupskiej, gdyż najprawdopodobniej genezą sięga XIV wieku. Pierwsza stwierdzona przez historyków informacja pisemna o parafii ewangelickiej pochodzi z 1577 r. – określała funkcjonowanie i organizację zboru oraz prawa i obowiązki patronów, proboszcza i ogółu wiernych. Główczycki zbór obejmował wtedy mieszkańców 13 wsi: Główczyce, Wielka Wieś (Großendorf), Klęcino (Klenzin), Równo (Rowen), Rumsko (Rumbske), Rzuszcze (Ruschütz), Skórzyno (Schorin), Warblino (Warbelin), Siodłonie (Zedlin), Ciemino (Zemmin), Szczypkowice (Zipkow), Izbica (Giesebitz), Wykosowo (Vixow).

W okresie pierwszej generalnej wizytacji kościelnej Główczyc w lipcu 1590 r. przez super-

intendenta słupskiego, obejmowała ona 15 folwarków szlacheckich: Główczyce, Wielką Wieś, Klęcino, Równo, Rumsko, Rzuszcze, Skórzyno, Warblino, Warblewo (Warbelow), Siodłonie, Ciemino, Szczypkowice, Dochowo (Dochow), Izbicę i Wykosowo. Należała do największych parafii na Pomorzu Zachodnim. Jej dochody były bardzo wysokie i dlatego budziła zainteresowanie wielu pastorów i kandydatów na ten urząd. Największą jednak jej osobliwość stanowił zbiorowy patronat należący do właścicieli wyżej wymienionych wsi, co w praktyce nieraz niekorzystnie rzutowało na życie kościelne i religijne, a zwłaszcza szkolnictwo w początkowym jego okresie.

Kościół parafialny istniał już w 1577 r., spłonął w 1662 r., został odbudowany, a nową wieżę wzniesiono w 1699 r. Główczycka parafia należała do Synodu Słupsk - cyrkuł kaszubski. W 1627 r. wybudowano nową plebanię, co było zasługą proboszcza ks. Thomasa Hechta.

W 1706 r. istniała już parafialna szkoła wiejska, której inicjatorem i inspektorem szkolnym był miejscowy pastor – pietysta, ks. Gottlieb Haaring. Zatrudniała jednego zakrystiana, a nauka odbywała się prawdopodobnie w

jego mieszkaniu. Nauczycielem był Grzegorz Sylwester, a wcześniej jego ojciec. Plebania wraz z mieszkaniem zakrystiana spłonęła w 1712 r. Od 1714 do 1717 r. nauczycielem i rektorem nowej szkoły

Następcą proboszcza G. Haaringa został herrnhutysta ks. Peter Schimansky. Ze względu na surowość obyczajów oraz wpajanie wiernym zasad chrześcijańskich: zwalczanie pijaństwa i nieo-

w Głównycach był znany pietysta, absolwent teologii na dwóch uniwersytetach diakon Christian Schiffert. Odbudował plebanię w 1716 r. i bardzo rozwinął swoją szkołę. Stara szkoła kierowana przez Ch. Sylwestra mieściła się w wynajmowanym i opłacanym przez zbór mieszkaniu. Od 1718 do co najmniej 1743 r. zakrystianem - nauczycielem był Michał Hastke. W 1723 r. wybudowano na potrzeby szkoły i nauczyciela nowy dom.

byczajności, propagowanie punktualności, dokładności, oszczędności i posłuszeństwa został źle odebrany przez część parafian. Dość szybko jednak pozyskał akceptację ogółu zborowników, ponieważ doprowadził do podniesienia poziomu życia religijnego. Udało mu się powiększyć zbiór biblioteki kościelnej, udostępnianej na potrzeby szkolne, gdzie oprócz dominujących liczebnie książek niemieckich, znajdowały się także publikacje w języku polskim (m.in.

Postylla Samuela Dambrowskiego, *Ewangeliarz*, *Śpiewnik*, *Biblia*). Za jego czasów nastąpił intensywny rozwój szkolnictwa parafialnego. Powstały szkoły w Izbicy (1736 lub 1738), Skórzynie (1737), Wykosowie (1736), Wielkiej Wsi (1736), Rumsku (1738), Rzuszczach (1736) i Szczypkowicach (1736).

Język polski

Ludność kaszubska przez długi czas utrzymywała swoją odrębność językową. W czasie wizytacji kościelnej ks. P. Schimansky złożył propozycję wydania *Katechizmu Marcina Lutra* i *Drogi do zbawienia* w dwuszpaltowych kolumnach: po niemiecku i po polsku. Stało się to w 1758 roku, kiedy opublikowano drugie wydanie *Małego Katechizmu* w opracowaniu ks. Michała Mostnika oraz drugie wydanie *Ćwiczeń katechizmy* w opracowaniu ks. Szymona Krofeya.

W oparciu o dane statystyczne zborowników przystępujących do sakramentu Komunii wynika, że w latach 1713-1720 polskojęzyczni parafianie stanowili 81,85% ogółu, natomiast w latach 1721-1730 80%.

Język polski na Pomorzu najdłużej przetrwał w kościele w Główniczach i Klukach, należących do parafii smołdzińskiej. W

Główniczach to zasługa przede wszystkim ks. J. Kobersteina i ks. E. Lohmanna oraz właścicieli wsi - Puttkamerów. Ks. Koberstein aż do śmierci głosił w każdą niedzielę kazanie po polsku, a do swych kaszubskich parafian i ich języka odnosił się z szacunkiem i powagą. Traktował ich na równi z Niemcami. Interesował się kaszubszczyzną, służył radą i pomocą K. C. Mrongowiuszowi w jego badaniach nad dialektem kaszubskim w powiecie słupskim. Polskie konfirmacje odbywały się do 1827 r.

Śmierć ks. Kobersteina zapoczątkowała nowy okres w przemianach językowych i narodowościowych parafii. O ile w drugim dziesięcioleciu XIX w. około 85% parafian przystępowało do komunii udzielanych po polsku, to w latach trzydziestych wskaźnik ten spadł do około 50%, czterdziestych - 32%, pięćdziesiątych - 19%, sześćdziesiątych - 10%, a siedemdziesiątych - 4%. Dziesięć lat po zniesieniu polskich konfirmacji liczba polskich komunikantów spadła o około 35%.

W 1829 r. główniczycką parafię objął ks. H. Küssel. Słaba znajomość języka polskiego i niechęć wobec jego osoby powodowała, że zlikwidował on polskie katechezy kościelne i konfirmacje. Miało to

miejsce w warunkach nieznajomości przez poważną część dzieci języka niemieckiego. Dlatego równoległe dążył do zaniechania nauczania w szkołach po polsku.

Działan tych nie kontynuował jego następca, ks. E. Lohmann, sumienny pastor, wymagający i mający zrozumienie dla potrzeb językowych Kaszubów. Choć z opanowaniem języka polskiego miał trudności, to w 1855 r. udzielał „kaszubskich chrztów”. A. Hilferding zauważył, że ks. Lohmann z równą życzliwością odnosił się do Niemców, jak i do Kaszubów. Polskojęzyczne książki sprowadzał aż ze Śląska.

W efekcie tych działań germanizacja w główczyckiej parafii przebiegała wolniej, chociaż w 1880 r. „Kaszubski żywioł utrzymał się tylko w starszym pokoleniu”. Podobna sytuacja miała miejsce w innych wsiach parafii. Wyjątek stanowiła Izbica, gdzie kaszubszczyzna była „potoczną mową mieszkańców - młodych i starych, zaś sołtys K. Hassekow z dumą mówił, iż jest „kamiennym Kaszubą”. Tam mieszkało wiele rodzin, które nie mówiły po niemiecku. Pod koniec XIX w. jeszcze niektóre dzieci mówiły po kaszubsku, jednak starały się to ukrywać.

Procesu zanikania języka polskiego nie dało się powstrzymać. W 1880 r. nabożeństwa w języku polskim, w których uczestniczyło około 30 osób, odbywały się w co szóstą niedzielę, a komunie trzy razy w roku. Uczestniczący w nich J. Bok uważał, że „polska spowiedź jest lepsza” oraz iż „polskę leste wjele lepsze jak te niemieckie lubo mog nawet ‘drobke’ czytać po polsku, bo się tego od ‘macierze’ nauczył”.

W świetle badań F. Tetznera język polski w główczyckim kościele zniknął w 1886 r., a ostatnim proboszczem posługującym się językiem kaszubskim był ks. J. Wegeli. Jednak po polsku odprawiał on już jedynie w Klukach, na terenie sąsiedniej parafii smołdzińskiej. Działalność tę zakończył prawdopodobnie na początku lat dziewięćdziesiątych XIX wieku.

W 1780 roku prowadzone przez zbór główczycki szkoły działały w 10 wioskach: Ciemino, Główczyce, Izbica, Klęcino, Rumsko, Rzuszcze, Skórzyno, Szczypkowie, Wykosowo, Wielka Wieś. Do 1806 roku powstały kolejne szkoły w Dochowiu, Równie i Warblinie. Nauka prowadzona była wtedy w języku polskim i niemieckim. Likwidacja nauczania po polsku rozpoczęła się od szkół w:

Wykosowie (1806 r.), Skórzynie (1819), Cieminie (1820), Rzuszcach (1821). W pozostałych szkołach polskie lekcje oficjalnie zakończono w 1826 roku na skutek decyzji władz rejencji koszalińskiej, spowodowanych antypolskimi nastrojami po wojnach napoleońskich. Z badań polskich historyków wynika, że faktyczne obumarcie kaszubskiego nauczania nastąpiło później. Ostatnimi (po 1826 roku) nauczającymi po polsku byli: Johann G. Echt (Izbica), Michał Gohr i Teodor Wentzlaff (Główczyce).

Kronika parafialna

Ks. E. Lohmann przystąpił do pisania kroniki, nawiązującej do wcześniejszych przekazów piśmiennych ks. G. Heringa z 1712 r. Kronikarz zapisał również starą legendę o „strachotnym miejscu” - ośrodku wierzeń pogańskich, który mieścił się pod wspaniałymi dębami obok kościoła. Nieopodal znajdowały się trzy „wierzche” - wzniesienia, będące miejscami ofiarnymi, gdzie spożywano „święty żur” - czarninę z domieszką krwi.

Z kolei ks. H. Küsell przystąpił w I połowie XIX wieku do prac wykopaliskowych - według wskazań legendy - które potwierdziły prawdziwość danych. Wydobyto liczne urny, broń i narzędzia. Eks-

ponaty przekazano do Szczecina (część zatrzymała rodzina von Puttkamerów).

Legenda wspomina rok 1062, w którym zbudowano potężną wieżę z krzyżem. Jednak parafia w pierwszych 200 latach swego istnienia była „lutka”, tzn. osamotniana, bowiem w sąsiedztwie oddawano się przeróżnym zabawom z pogańskim obrzędkiem ofiar. Wątpliwość budzi wzmianka o mężatkach, które śmierć męża przyjmowały jako kres własnego życia.

Nie wiadomo, kiedy powstała bryła kościoła. Dobudowa skrzydła północnego oraz południowego miała miejsce w latach 1745--1749. Ołtarz główny pochodził z 1619 roku. Pierwsze organy (erfurckie) kościół otrzymał w 1856 r. W głównych drzwiach tkwiła ponoć kula, która miała ugodzić ks. P. Schymanskyego z rąk dziedzica Główczyc (1733 r.). W ten sposób można patron protestował przeciw surowym obyczajom: pastor bowiem cudzołóstwo i nierząd karał chłostą, a pijaków „moczył” w beczkach.

Kronika wspomina, że podczas prac porządkowych po wielkim pożarze w 1889 r. załamała się podłoga i ukazały się podziemne sklepienie pomieszczenia pod prezbiterium.

szkoły w Głównych; od 1717 konrektor, 1722-1731 rektor szkoły w Słupsku; propagował wychowanie słowem i miłością, a nie kijem; od 1731 pierwszy inspektor, od 1733 prorektor Collegium Fridericianum w Królewcu; nauczyciel filozofa Immanuela Kanta i filologa Davida Ruhnkego; ks. **Petrus Schimansky / Schimanski**, proboszcz (20/22 VII 1733 - 1775), * 21 II 1709 na terenie Prus Książęcych - † 9 X 1775 Główny, duchowny ewangelicki, nauczyciel, pietysta, zwolennik herrnhutyizmu; pochodził z rodziny szlacheckiej z okolic miasteczko-lęborskich; opisywany jako potężnej postury, niebywalej siły i gołębiego serca; doprowadził do rozbudowy kościoła (1745-49); w Głównych podjął trudne zadania wynikające z zasad herrnhutyizmu, które z niezwykłą gorliwością starał się od pierwszych dni swego duszpasterzowania wdrożyć w życie; konsekwentne i ofiarne działania mające na celu pogłębienie znajomości zasad chrześcijaństwa przez własne czyny, zwłaszcza zaszczepienie idei bojaźni Bożej, upowszechnianie książek religijnych, rozwój szkół wiejskich i inne; cieszył się zaufaniem i szacunkiem nie tylko parafian, ale całego synodu słupskiego, który reprezentował w czasie roz-

mów z rosyjskim generałem Romanowem w czasie wojny siedmioletniej (1756-63); zapalony myśliwy, bohater sporu prawnego dot. upolowania zająca oprawioną w metal Biblią, zakończonego werdyktem króla pruskiego: „Každy zając, którego pastor upoluje Biblią należy do niego!”; do biblioteki parafialnej zakupił m.in. postyllę Dambrowskiego oraz Jana Arndta w języku polskim; złożył propozycję, aby *Katechizm i Drogę do zbawienia* wydrukować po niemiecku i po polsku w dwuszpaltowych kolumnach: po jego śmierci w parafii główneckiej, złożonej z 13 wsi, znajdowało się 10 szkół z polskim językiem nauczania; I żona (ślub 1734) Barbara Sophie zd. von Pirch (* 1703 - † 25 VII 1764), II żona Hedwig zd. von Zitzewitz (z Noskowa); córka Philippine została żoną ks. Paula Gottfrieda Mampe (* 1720 - † 1771), proboszcza w Cecenowie (1757-71);

ks. **Johann Friedrich Fleischer**, proboszcz (5 I 1777 - 7 I 1801), * 18 X 1748 - † 7 I 1801; syn Johanna Friedricha, pastora w Nidzie na Mazurach i jego żony Dorothea Anny zd. Ambrosius; 1766-1774 nauka i studia m.in. w Królewcu; pietysta, 3 V 1774 ordynacja na duchownego ewangelickiego; 16 VI 1774 - 4 I 1777 pastor w Byto-

wie;

ks. **Johann Christoph Koberstein**, proboszcz (2 V 1801 - 14 II 1828), * 26 X 1763 Czarnków, k. Piły - † 14 II 1828; duchowny ewangelicki, syn browarnika Martina i Johanny Rosiny zd. Neumann; 1769-79 nauka w szkołach w Czarnkowie i w Wałczu; 1779-81 nauka w szkole przy sierocińcu w Halle; 1782-85 studia na Uniwersytecie w Halle; 1786-88 nauczyciel domowy na dworze landrata von Brunn w Bińczu pow. człuchowski; 1788-93 nauczyciel-wychowawca w słupeckiej Szkole Kadetów; 1794 nauczyciel i kantor ewangelicki, a następnie rektor szkoły w Darłowie; żona (ślub 26 IX 1795) Catharina Sophie zd. Potratz; synowie August Karl (* 1797 w Darłowie) znany germanista, autor fundamentalnego dzieła *Grundriss der deutschen National-literatur* i Ewald (* 21 II 1806 w Główniczach); jako pastor znany z życzliwości wobec używania języka polskiego w kościele; współpracownik ks. Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza w zakresie badań nad ewangelickimi Kaszubami w powiecie słupeckim;

ks. **Heinrich August Küsell**, proboszcz (1829-1852), * X 1802 Golce, pow. wałecki - † 2 XI 1852 Głównicze, syn ks. Johanna Wilhelma; absolwent Joachimthaliche

Gymnasium w Berlinie; studia w Halle; 21 XI 1828 - 3 V 1829 praktyki kaznodziejskie w Halle;

ks. **Ernst Engelbert Kornelius Karl Lohmann**, proboszcz (1853-1885), * 13 I 1828 Hamm, Westfalia - † 20 XI 1885 Głównicze, dwujęzyczny duchowny ewangelicki, ostatni na Pomorzu Zachodnim duszpasterz systematycznie głoszący kazania po polsku; syn ks. Friedricha Lohmanna; absolwent Gimnazjum w Wesel, prowincja reńska; studia na Uniwersytecie w Berlinie i w Halle; 5 X 1853 ordynacja na duchownego ewangelickiego; jednakową opieką otaczał wszystkich wiernych, kaszubskim ewangelikom nierozumiejącym języka niemieckiego starał się zapewnić posługę w języku polskim; był ostatnim główniczym proboszczem udzielającym konfirmacji po polsku i z tego tytułu jego śmierć stanowi cezurę w procesie trwania tego języka w główniczym kościele; ojciec ks. Ernsta Lohmanna (* 21 XII 1860 w Główniczach - † 18 IV 1936 w Bridges), niemieckiego duchownego ewangelickiego, misjonarza i działacza diakonijnego;

ks. **Karl Friedrich Gustav Köhn**, diakon (6 I 1869 - VII 1871);

ks. **Johan Karl Hermann Theodor Laasch**, diakon (VII 1871 - IV 1872);

ks. **Herman August Gottfried Sonnengurg**, diakon (23 III 1873 - 1 X 1875);

ks. **Herman Albert Sigismund Rauh**, diakon (4 V 1879 - 1 I 1880);

ks. **Karl Ernst August Kúhl**, diakon (19 V 1880 - VIII 1881);

ks. **Wilhelm Paul Mahlendorff**, diakon (18 V - X 1881);

ks. **Paul Ernst Emmanuel Franz Hoppe**, diakon (16 V - X 1883);

ks. **Teodor Albert Schulz**, diakon (26 VI 1884 - 15 XII 1887);

ks. **Johannes Wegeli**, proboszcz (1 I 1887 - 30 IX 1909), * 20 VIII 1850 Üdermünde, absolwent Pe-

dagogium w Putbus (Rugia); studia w Erlangen i Berlinie; 29 IX 1876 ordynacja na kaznodzieję pomocniczego w kościele Jakuba w Szczecinie; 1877-81 diakon w parafii Bölitz; 1 IV 1881 - 31 XII 1886 zaangażowany w Misji Wewnętrznej jako kaznodzieja objazdowy; od 1 X 1909 pastor w Dobrzeńcu, pow. stargardzki.

Jan Wild

Na zdjęciach:

Kościół parafialny (rycina)

Herb Głównicy

Plebania ewangelicka z 1 poł XIX w.

ks. Christian Schiffert

O tym, co za nami

O Wielkanocy u ewangelików

W Wielki Czwartek, 14 kwietnia o 20.00 na falach Radia Koszalin został wyemitowany reportaż pt. Chcemy nieść nadzieję, mówiący o świętach wielkanocnych u ewangelików. W domu pastorstwa Anny i Wojciecha Froehlichów z mikrofonem gościła Anna Winnicka. Link do reportażu moż-

na znaleźć na stronie fb Parafii.

Pogrzeb śp. ks. Baumana

7 kwietnia w szczecińskim kościele św. Trójcy odbyło się nabożeństwo żałobne śp. ks. Karola Baumana. Śp. Ks. Bauman zmarł w wieku 90 lat w Komorowie pod Szczecinem. Pozostawił żonę Lidę i córkę Beatę. W uroczystości

wzięli udział ks. Wojciech Froehlich i kurator naszej Parafii Jan Wild. Pożegnanie w imieniu rodziny wygłosił Tomasz Sulewski, przyjaciel Państwa Baumaków. Ks. Bauman został pochowany na Cmentarzu w Szczecinie.

Pamięci ofiar Gustloff

Jak co roku w gdyńskim kościele Stella Maris odbyło się nabożeństwo upamiętniające ofiary największych katastrof morskich na Bałtyku, zatopionych statków ewakuacyjnych Steuben, Goya i Gustloff. 9 kwietnia ekumeniczne nabożeństwo poprowadzili

ks. Wojciech Froehlich oraz ks. Andre Schmeier (kat) z Olsztyna. Po nabożeństwie miało miejsce złożenie wieńców na wodzie przy Skwerze Kościuszki.

Punkt dla matek z Ukrainy

W Szkole Podstawowej nr 9 został utworzony punkt pomocy dla ma-

tek z małymi dziećmi z Ukrainy. Punkt powstał w wyniku współdziałania naszej Parafii, Stowarzyszenia Joannici Dzieło Pomocy,

SP9 oraz słupskiego Mechanika. Punkt został zaopatrzony dzięki wsparciu Pommerscher Diakonieverein z Greifswaldu oraz prywatnych darczyńców.

Dary dla Domu Dziecka

Drugi transport z Pommerscher Diakonieverein zorganizowany przez Dirka Ehmke dotarł do Słupska 8 kwietnia. 8 palet materiałów

higienicznych w tym pampersy dla niemowląt zostały zdeponowane w Damnicy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-

Wychowawczym, skąd trafiły do dzieci z Domu dziecka w Ustce oraz do słupskiego szpitala. Część pieluch przekazana została także do kilku parafii Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej. Przy okazji wizyty goście z Niemiec z ks. W. Froehlichem odwiedzili małych ukraińskich gości w Ustce w hotelu Posejdon. W ośrodku przebywa ponad 50 dzieci w wieku od 0 do 3 lat.

Ekstremalna Droga Krzyżowa z udziałem ewangelickich parafian

Na zaproszenie organizatorów czworo parafian naszej Parafii wzięło udział w tzw. Ekstremalnej Drodze Krzyżowej, która odbyła się 8.04. br. Przygotowane były 3 trasy o różnej długości. Nasza „ekipa” wybrała najkrótszą, 23 kilometrową. Uczestnicy wyruszyli o 20.00 i szli w małych grupach, tak aby nie zabłądzić w ciemnościach lasu. Celem EDK jest duchowe przygotowanie się na czas Wielkiego Piątku.

Wielkopiątkowi goście

W nabożeństwie w j. niemieckim 15 kwietnia oprócz naszych niemieckojęzycznych parafian udział wzięli potomkowie ślupszczanki Anneliese Andree-Bieck oraz pani vice-Konsul RFN Birgit von Hellfeld z mężem.

„Megalityczna” wyprawa

30 kwietnia w 20-osobowej grupie parafian oraz gości mieliśmy okazję zwiedzić, poznać i zobaczyć miejsce jakich mało na świecie - łupawskie megality. Po wprowadzeniu w temat, którego dokonał Przemysław Kopka wraz z żoną Anną mogliśmy zwiedzić miejsce pochówku mieszkańców zamieszkujących te ziemie przed kilkoma tysiącami lat. Na zakoń-

czenie wycieczki mogliśmy się posilić kiełbaskami z grilla i innymi „frykasami” w przydomowym ogrodzie inicjatorów i organizatorów wyprawy.

Nowy skład Konsystorza

Synod Kościoła EA w RP, na sesji w dniu 23 kwietnia 2022 r., wybrał na pięcioletnią kadencję nowego wiceprezesa Konsystorza oraz świeckich i duchownych członków tego gremium. Wiceprezesem został Emir Kasprzycki z Zabrze, radcami świeckimi: Bożena Polak (Katowice), Korneliusz Głajcar (Dziegiełów), Karol Werner (Łódź), radcami duchow-

nymi: ks. Tomasz Wigłasz (Białystok), ks. Marcin Orawski (Wrocław), ks. Michał Makula (Łódź).

Konsystorz jest naczelną władzą administracyjną Kościoła i organem wykonawczym Synodu Kościoła. Jest również władzą służbową wszystkich duchownych oraz świeckich członków Rad Parafialnych i Diecezjalnych.

muzyczna wiosna
w kościele ewangelickim

MUZYKA POLSKA

koncert pod patronatem
Katedry Sztuki Muzycznej Akademii Pomorskiej w Słupsku

wykonawcy – pracownicy, studenci i absolwenci Katedry

Medea Berianidze – fortepian

Joanna Bernagiewicz – fortepian

Maciej Babnis – organy

Chór Katedry Sztuki Muzycznej *Juventus Cantans*

pod dyrekcją

Tadeusza Formeli

SŁUPSK
ul. Słowackiego 40
środa 11 maja 2022
godz. 19.30

PARAFIA
EWANGELICKO-AUGUSTYNSKA
W SŁUPSKU

Akademia
Pomorska

projekt współfinansowany ze środków Miasta Słupska

Słupsk

Wielkanoc 2022

„Dobrze czynimy wszystkim,
a najwięcej domownikom wiary”. Ga 6,10

W roku 2022 BPGA będzie rozważać
wsparcie remontów m.in. w:

„Gorliwość o Twój dom
mnie pochłania”.
Ps 69,10 (BE)

Drogie Siostry i Drodzy Bracia
w Chrystusie!

Pozwólcie, że tegoroczny apel zarządu Bratniej Pomocy im. Gustawa Adolfa rozpocznie od słów podziękowania. Podziękowania Wam wszystkim, w których sercach mieszka żarliwość, troska o domy Boże. Dziękuję, że nie szczędzicie środków finansowych i swojej energii, i dbacie o dobry stan oraz dobry wygląd naszych kościołów i kaplic.

Zdaję sobie sprawę, że tegoroczna zbiórka na fundusz BPGA będzie trudna. Przeznaczaliśmy wiele naszych domowych zasobów na pomoc braciom i siostram z Ukrainy uciekającym przed bestialską agresją Rosji. Inflacja, drożące każdego dnia produkty spożywcze, paliwo czy materiały budowlane – uszczuplają nasze budżety i pochłaniają oszczędności.

Ale wierzę też, że Bóg pozwoli, dzięki Waszej ofiarności, wyremontować kolejne kościoły we wszystkich naszych diecezjach! Potrzeby są ogromne, zakres prac rozległy, ale jest też Wasza potężna chęć pomagania innym i są Wasze otwarte serca. Serca pragnące, aby dom Boży wyglądał pięknie i był wizytówką każdej z naszych ewangelickich parafii.

Prosimy Was o ofiary, które możecie składać:

1. w kancelariach parafialnych,
2. dokonując przelewu środków na konta swoich parafii z dopiskiem: „ofiara na cele kultu religijnego BPGA”,
3. za pośrednictwem strony internetowej: bik.luteranie.pl w zakładce **Darowizny**.

Bóg zapłać za każdy złożony przez Was dar!

za zarząd BPGA
bp Marcin Makula

Dźwierzutach
(diecezja mazurska)
Parafia w Pasmym potrzebuje środków na remont okien kościoła filiały w Dźwierzutach.

Giżycku
(diecezja mazurska)
Kościół w Giżycku wymaga pilnej naprawy okien.

Pyskowicach
(diecezja katowicka)
Niezbędna jest naprawa podestu w wieży-dzwonniczy kościoła w Pyskowicach, naprawa tynków oraz malowanie.

W 2. połowie stycznia 2023 roku planujemy zorganizowanie ewangelickiej pielgrzymki do Izraela. Jeśli jesteś zainteresowana/y wzięciem udziału w takim przedsięwzięciu to zapraszamy do kontaktu pod numerem 605 556 749.

Pomoc dla uchodźców z Ukrainy

Nasza Parafia włącza się aktywnie w pomoc na rzecz uchodźców z Ukrainy. Ze zbiorów pieniężnych w minionym miesiącu zostały zakupione i przekazane słowniki polsko-ukraińskie do SP 9, wyprawki szkolne dla uczniów oraz przybory szkolne, klapki dla uchodźców będących pod opieką Słupskiego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. W ramach współpracy z Pommerscher Diakonieverein przywiezione zostały pieluchy jednorazowe, oraz środki higieny dla kobiet, które w części zostały przekazane dzieciom z Domu Małego Dziecka ewakuowanego z Kijowa do Ustki, jako wsparcie przekazano także środki piorące otrzymane z Diakonii Polskiej.

Wszystkim za wszystko dziękujemy.

Humor z befką

Jak z wiekiem zmienia się punkt widzenia.

Gdy ma się:

4 lata - Mama wie wszystko!

8 lat - Mama wie dużo!

12 lat - Mama nie wszystko wie!

14 lat - Mama niczego nie wie!

16 lat - Kto to jest mama?

18 lat - Mama to nie jest z tej epoki!

25 lat - A mama to wie?

35 lat - Zanim się zdecyduję to zapytam najpierw mamę.

45 lat - Zastanawiam się co mama o tym .

70 lat - Jak dobrze byłoby teraz zapytać mamę...

Uczeń na lekcji religii prowadzi dialog z katechetką. U: *Jonasz został połknięty przez wieloryba.* K: *To bzdura, to niemożliwe . Wprawdzie paszcza wieloryba jest wystarczająco wielka żeby zmieścić człowieka, ale nie przełyk.* U: *Ale tak jest napisane w Biblii.* K: *Tak, ale nie wszystko co jest napisane w Biblii trzeba brać dosłownie, ale bardziej symbolicznie.* U: *Jak będę w niebie to sam zapytam Jonasza.* K: *A jeśli jest w piekle?* U: *Wtedy sama Pani może go zapytać.*

W domu panuje dość gęsta atmosfera. W ferworze słownych potyczek ona mówi do niego: „Powiem ci jedno! Zanim cię poznałam, mogłam mieć pięciu innych. Byli mądrzejsi i rozsądniejsi od ciebie.” On spontanicznie: „Co zresztą udowodnili.”

Opracował ks. W. Froehlich

WYDARZENIA

DATA	GODZ.	WYDARZENIE	MIEJSCE
4,11,18, 25.05	19.00	Spotkanie modlitewne Uwaga! 11.05 o18.30	kościół
11.05	19.30	Koncert pn. Muzyczna wiosna w ko- ściele ewangelickim	kościół
21-22.05	patrz plakat	Warsztaty gospel + koncert finałowy	EmcekJ/ kościół
04.06 (sobota)	15.00	Modlitwa ekumeniczna - zamknięcie filiału w Główczych.	Główczyce

2022
ROK JEDNOŚCI

Od lipca 2021 roku trwają prace remontowo-budowlane w budynku Słupskiego Centrum Diakonii i Dialogu. Została wybudowana nowa klatka schodowa, szyby windowy, w dużej części budynku zostały położone tynki, wydzielone nowe łazienki, w tym łazienka dla osób z niepełnosprawnościami. Wymieniono wszystkie okna. Zostało wykonane nowe przyłącze elektryczne. Wykonane są nowe instalacje wewnętrzne elektryczne i sanitarne. Finansowego wsparcia inwestycji udzielają parafii m.in. Brot für die Welt, Evangelisch Lutherische Kirche in Bayern, Parafia Bakersfield z USA, Kościół Północnych Niemiec, Bratnia Pomoc Gustawa Adolfa, Diakonia Mecklemburg Vorpommern, Zentrum für Mission und Ökumene, Pommernkonvent, PERON i inne.

Ofiary celowe na rozbudowę Centrum można przekazywać na specjalne konto projektu: 41 1600 1462 1816 8368 6000 0004

Kolejne etapy projektu polegać będą na zainstalowaniu windy, wybudowaniu podjazdów dla osób niepełnosprawnych, remont dachu, remont elewacji, remont schodów wejściowych. Za każdy dar dziękujemy!

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WSZELKIE DAROWIZNY ZŁOŻONE NA RZECZ PARAFII! ZACHĘCAMY DO REGULARNEGO OPŁACANIA SKŁADKI KOŚCIELNEJ

Składkę można opłacać w kancelarii parafialnej lub przelewać na konto parafialne z dopiskiem darowizna - składka kościelna rok imię i nazwisko (pozwoli to na odliczenie wpłaconej kwoty od podatku):

25160014621816836860000001

Dla innych darowizn obowiązują te same konta. Poniżej przedstawiamy wyciąg z regulaminu parafialnego dotyczący zasad opłacania składek kościelnych. Jednocześnie przypominamy, że pełnoprawny udział np. w wyborach do rady parafialnej lub jakichkolwiek głosowaniach podczas zgromadzeń parafialnych mają osoby, które znajdują się na liście parafialnej, czyli są członkami parafii pod względem formalnym, na co składa się również opłacenie składki kościelnej. Zachęcamy państwa do cyklicznych wpłat, które można realizować np. przez stałe, miesięczne zlecenia bankowe, rozkładając roczną należność na 12 mniejszych kwot (np. w przypadku, gdy miesięczne wynagrodzenie wynosi 2400 netto, to roczna składka kościelna wynosi 288 zł. Kwotę dzielimy przez 12, co daje nam miesięcznie 24 zł. W swoim banku dokonujemy zlecenia miesięcznej dyspozycji kwoty w wysokości 24 zł na konto bankowe parafii).

SKŁADKA KOŚCIELNA - Regulamin Parafialny Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej

ZASADY OGÓLNE

§ 7

1. Każdy członek Parafii, który został potwierdzony i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić **co najmniej 1%** jego dochodu.

2. W uzasadnionych przypadkach Rada Parafialna może zwolnić od tego obowiązku pojedynczych parafian bądź też określone grupy społeczne np. uczniów, studentów, bezrobotnych, czy też rodziny przeżywające okresowe trudności finansowe. W uchwale dotyczącej zwolnienia powinien być określony czas trwania tego zwolnienia.

PLAN NABOŻEŃSTW NA MAJ/CZERWIEC 2022

DZIEŃ	SŁUPSK D	SŁUPSK PL	LĘBORK	GARDNA/ GŁÓWCZYCE
01.05 Misericordias Domini	9.30	10.30 		12.30
08.05 Jubilate		10.30 	8.30	
15.05 Cantate		10.30 		
22.05 Rogate		10.30 	8.30	
26.05 Wniebowstąpienie		17.00		
29.05 Exaudi (Zmiana godziny!)		14.00 		
04.06 sobota				15.00 Główczyce
05.06 Zesłanie Ducha Św.	9.30	10.30 		
12.06 KONFIRMACJA		10.30 	8.30	
19.06 Światowy Dzień Modlitwy		10.30		
26.06 2. po Trójcy Św.		10.30 	8.30	

Hasło czerwca 2022 r.

Położ mnie jak pieczęć na swoim sercu, jak obrączkę na swoim ramieniu. Albowiem miłość jest mocna jak śmierć.

Pnp 8,6